

O VELKÝCH ODRŮDÁCH A HYBRIDNÍ BUDOUCNOSTI

About Major Cultivars and Hybrids Future

Robert LENÁRT

LIMAGRAIN Česká republika

Úvod

Tradice osivářství jsou u nás velmi bohaté – výroba osiva byla vždy nadstavbou klasické rostlinné výroby. Osivářské firmy mají v zemědělství specifické postavení. Na jedné straně vystupují jako obchodní společnosti s cílem prodat své produkty a zároveň jsou velmi úzce propojené s prvovýrobou. Je skutečností, že se osiva jinde než na polích vyprodukovat nedají. Rovněž výrobce osiv v plné míře postihují nepříznivé faktory. V celosvětovém měřítku je však velmi málo osivářských firem, které dokáží financovat vlastní výzkum a šlechtění. Prostředky vložené do výzkumu mají často velmi vzdálenou návratnost. V současnosti se většina firem zaměřuje pouze na okamžitý přínos, případně přežití. Progresivní společnosti investují do budoucnosti, do nových produktů, aby byly schopny reagovat na požadavky pěstitelů i zpracovatelů. Měřítkem úspěšnosti investovaných prostředků do výzkumu je prosazení odrůdy (hybridu) v praxi.

Skupina LIMAGRAIN, jako největší nezávislá osivářská společnost na světě, se intenzivně věnuje pěti druhům základních polních plodin - kukuřici, slunečnici, ozimé řepce, pšenici a ječmeni. V evropských podmínkách jsou to hlavní plodiny osevních postupů. U každé plodiny dosáhla zajímavé až klíčové postavení na mnoha trzích. U nás je „nejmladší“ plodinou ozimá řepka. První odrůdou uvedenou pod obchodní známkou LG je odrůda ONTARIO. Zaregistrována byla v roce 2003. Všechny výhody této odrůdy se projeví až ve velkovýrobní praxi. Tato liniová odrůda ONTARIO nikdy nevyňkala v pilotních pokusech. Už vzrůstem a vzhledem se jedná o nenápadný typ řepky, ale tato odrůda boduje svou spolehlivostí a velmi vyrovnanou výkonností, a to ve všech stanovištních podmínkách. Producenty si získala i svým pozvolnějším vývojem, nepřerůstá, výborně přezimuje a na jaře úspěšně regeneruje. Agronom se může spolehnout, nestresuje se, dostačují standardní agrotechnické úkony a výsledky se dostaví. Z roku na rok se plochy ONTARIA zvyšují - a to nejenom v České republice, ale i na Slovensku a v Maďarsku. Na Slovensku se stalo ONTARIO nejpěstovanější odrůdou již v prvním roce uvedení na trh. Odrůda je typickým představitelem šlechtitelské kuchyně liniových odrůd LG. Výkonnostně dokáží překročit i většinu hybridních odrůd, které jsou v současnosti na trhu k dispozici.

Vstupem naší země do Evropské unie se počet pěstovaných odrůd každoročně zvyšuje. Na druhé straně klesá počet tzv. velkých odrůd, kam podle sledování SPZO patří odrůdy řepky v praxi pěstované na výměře větší než 5.000 ha. Sortimenty firem nabízejících osivo se každoročně obměňují, nabídka osiv LG je složena

hlavně z ověřených a spolehlivých odrůd nebo hybridů, ke kterým vždy přiložíme něco nového a zajímavého.

Již v roce 2004-2005 zaznamenalo ONTARIO velmi silnou odezvu u pěstitelů. Nastoupila ambiciózní odrůda s výbornými předpoklady pro uplatnění v podmínkách široké zemědělské praxe, která před sebou měla velkou budoucnost. Rozhodli se pro něj agronomové, kteří dobře znají značku LG a se zvědavostí sledovali, jak se tato řepka bude chovat v jejich podmínkách. Přesvědčila.

Výnos "velkých liniových odrůd" v pěstitelské praxi u členů SPZO v roce 2004-2005

Liniová odrůda	Výnos t/ha	Osev ha
Ontario	3.19	5.299
Navajo	3.07	5.859
Catonic	3.05	5.859
Cando	3.03	11.045
Laser	3.02	6.519
Orkan	2.89	5.097

Zdroj: SPZO

Ročník 2005-2006 byl pro pěstování řepky příznivý. Průměrný výnos v republice dosáhl 3,11 t/ha – druhý nejvyšší výnos za posledních deset let. ONTARIO je již pevnou součástí výrobního systému ozimé řepky a uplatňovalo se ve všech výrobních podmínkách. A obhájilo prvenství z předchozího ročníku.

Výnos "velkých liniových odrůd" v pěstitelské praxi u členů SPZO v roce 2005-2006

Liniová odrůda	Výnos t/ha	Osev ha	Zaorávky ha
Ontario	3.40	11.944	281
Catonic	3.21	6.635	486
Jesper	3.13	14.109	817
Cando	2.95	9.512	570

Zdroj: SPZO

Ročník 2006-2007 byl čtvrtým příznivým rokem pro pěstování řepky za sebou. Skutečností je, že zima byla velmi mírná. Ročník se celkově považuje za velmi teplý. Specifikem pozdního jara bylo několik velmi chladných nocí, které u mnoha odrůd způsobily masivní opad šesulí. Průměrný výnos ozimé řepky dosáhl 3,1t/ha. ONTARIO získalo opět výborné výsledky s daleko nejvyšší pěstovanou výměrou.

Výnos "velkých liniových odrůd" v pěstitelské praxi u členů SPZO v roce 2006-2007

Liniová odrůda	Výnos t/ha	Osev ha
Baros	3.42	5.740
Ontario	3.37	17.265
Digger	3.36	7.502
Californium	3.24	14.144
Jesper	3.11	12.050
Cando	2.80	5.089

Zdroj: SPZO

Pěstitelský ročník 2007-2008 probíhal bez problémů. Předběžné odhady výnosů byly vysoce nadprůměrné. Jejich redukcí však zajistily houbové choroby, především hlízenka hlíznatá (*Sclerotinia sclerotiorum*). Spolehlivé ONTARIO tlaku chorob dobře odolala.

Výrazný posun ve výkonnosti

Příchodem odrůdy LADOGA na náš trh se poprvé porušilo pravidlo, že v experimentálních sítích hlavních testovacích institucí - ÚKZÚZ, ČZU a SPZO se na prvním místě vždy umístí jiná odrůda (hybrid). LADOGA byla první všude. Je vyjádřením nových trendů ve šlechtění, které hlavní důraz kladou na výnos a zdravotní stav.

Sortiment odrůd řepky LG není příliš početný. Na úkor počtu odrůd v praxi rozhoduje kvalita. A ta je na naší straně.

Hybrid zítřka již dnes

Liniové odrůdy LG se svou výkonností mohou směle srovnávat s hybridními odrůdami jiných společností. Výsledky ze sledování řady pilotních pokusů organizovaných odbornými institucemi s celostátní působností (ČZU Praha, SPZO), jakož i praktické zkušenosti, tomu dávají plně za pravdu. Společnost LIMAGRAIN však v současnosti uvádí na trh hybridní řepky, které jsou skutečným přínosem z hlediska výše dosahovaných výnosů. Naši šlechtitelé dokáží plně vytěžit maximum z možností tradičního šlechtění. Hybridy LG mají všechna pozitiva, které od nich pěstitel očekává. Prvním představitelem nastupující generace hybridů je ARTOGA - středně raný hybrid, který byl letos zaregistrován jako nejvýkonnější hybridní odrůda ve zkouškách ÚKZÚZ.

Kontaktní adresa

Ing. Robert Lenárt, LIMAGRAIN Česká republika

lo a dosáhlo nejvyššího výnosu. Dosažený průměrný výnos republiky byl 2,97 t/ha.

Výnos "velkých liniových odrůd" v pěstitelské praxi u členů SPZO v roce 2007-2008

Liniová odrůda	Výnos t/ha	Osev ha	Zaorávky ha
Ontario	3.23	22.824	296
Californium	3.20	17.228	197
Digger	3.16	9.102	75
Baros	3.15	9.326	132
Jesper	2.80	7.356	109

Zdroj: SPZO

ONTARIO se během let vyprofilovala jako v praxi velmi spolehlivá a plastická odrůda vhodná do všech výrobních podmínek. Je ideální do ekonomického systému výroby řepky.

Výnos „velkých liniových odrůd" v praxi u členů SPZO v roce 2008-2009

Liniová odrůda	Výnos t/ha	Osev ha	Zaorávky ha
Ladoga	3.46	5.885	64
Ontario	3.41	18.312	330
Digger	3.40	5.818	63
Baros	3.39	8.004	225
Californium	3.38	11.881	308

Zdroj: SPZO

LIMAGRAIN a lidé, kteří v této společnosti pracují, nepodléhají okamžitým a přechodným trendům, ale mají přesnou představu o budoucnosti. Snažíme se na trh dostat osiva nových špičkových odrůd a hybridů, které jsou základem pro překonání všech aktuálních nepříznivých výrobních podmínek. Máme nadšené lidi ve všech regionech, kteří jsou pěstitelům k dispozici, dokážou poradit, podpořit. Disponují odbornými informacemi, garantují férový přístup, respekt a dlouhodobou vzájemně výhodnou spolupráci. Naše práce nekončí uvedením nového produktu na trh. Nopak právě začíná. Úspěch u pěstitelů je pro nás závazkem a výzvou, abychom i nadále přinášeli to nejlepší, co současné šlechtění umožňuje.